

نەکانی پاولۆ کۆیلیو

﴿ ٣ ﴾

عاریفانه

وه‌رگێڕانی

یوسف محەممەد و کارا فاتیح

ئاوی کتێب: عاریفانه

- وته‌کانی پاولۆ کۆیلیو (٣)
- وه‌رگێڕی فارسی: نه‌فیسە ی سۆلتانی
- وه‌رگێڕانی بۆ کوردی: یوسف محەممەد و کارا فاتیح
- نه‌خشەسازی ناوه‌وه: گۆران جمال رواندزی
- به‌رگ: ئاسۆ مامزاد
- پیتچنین و هه‌له‌چن: کارا فاتیح
- سه‌ره‌رشتی چاپ: هیمن نه‌جات
- تیراژ: ١٠٠٠ دانه
- ژماره‌ی سپاردن: ٨٧٥
- چاپی یه‌که‌م ٢٠٠٦
- نرخ: ١٥٠٠ دینار

زنجیره‌ی کتێب (١٩٧)

ده‌زگای توێژینه‌وه و بلاوکردنه‌وه‌ی موکریان

www.mukiryani.com

asokareem@maktoob.com

Tel: 2260311

كەسپك كە خودا دەناسپت وەسفى ناكات، كەسپك كە خودا
وەسفەدەكات، ناپناسپت.

گەمزەترىنى كەسان ئەوانەن، كە خوڭيان بە داناترىنى خەلكان
دەزانن و بۇ ھەر شتپك رافە و روونكردنەوهميان گەردەكە.

گەورەترىن ترس ئەو ە نىيە كە لە ئەنجامدانى كارپك بپتوانا
بپت، بەلكو بالاترىن پلەى ترس و توقىن ئەو كاتەپە لەو ە
ئاگادار دەبىن كە زۇر زياتر لەو ەى بىرمان لپدەكردەو ە،
بەتواناترىن.

سەفەر باشترىن شپوازى فپرىوونە.

ئەگەر ئپو ە دوو بالندە پپكەو ە ببەستنەو ە، ئەوان چوار باليان
دەبپت بەلام ھەرگىز ناتوانن بفرن.

ھپچ شارپك ھپچ كات لە جپگەى خوڭى ناجوولپت، لەشكرپك
دەتوانپت لەناو ە بەرپت بەلام شار بۇ ھپچ شوپنپك ناروات.

هەندئ کات بۆ فیڤبوونی کاریکی گرنگ و چاک، پێویستە
کەمێک توندوتیژی بەکاربهێنرێت.

خوداوەند بەشی خۆی ئەنجامداوە، هەنووکە ئەوە ئەرکی
ئێمەیه کە ئەم پرۆسەیه درێژهپێدەین.

هەندئ لە کێشهکان قبوڵبکەن، بۆئەوەی بتوانن لە بەرامبەر
هەستی کوشندەیی خۆبهگه‌وره‌زانیندا بوه‌ستنه‌وه.

نە حساب لەسەر سووکایەتی و شکاندنەکانی خەڵکانی تر
بکەن، نە لەسەر پیاوه‌ڵدان و ستایشه‌کانیان، بەم شیوه‌یه ئێوه
دەتوانن ریڤای خۆتان دروست بکەن.

هەموان خاوەنی ئەم مه‌یله‌ن، کە به‌پێی ژینگه‌ی ده‌وره‌یه‌ریان
گه‌شه‌بکەن.

گوومان و شکن کە بوونه‌ته‌ هۆی گه‌شه‌ی ئێمه‌ و وامان
لێده‌کەن به‌بێ ترس و دله‌راوکی سه‌یرێکی هه‌موو ئەو
وه‌لامه‌ زۆرانه‌ بکەین کە بۆ تاکه‌ پرسیارێک بوونیان هه‌یه‌.

ئەگەر دەتانەوئیت ھەر نەعلەت و نەفرینیک لە خۆتان
دووربخەنەو، ھەرگیز نابیت گرنگیان پێبدەن.

✽ . ✽ ✽

کاتیک ئەم دونیایە درکپێدەکەین، کە لە ھۆکارەکانی
ئاگادارببینەو.

✽ . ✽ ✽

ئەو کاتەى ھەست بە گوناھ دەکەین، بەشیوەیەکی
نائاگاییانە ئارەزووی سزادانی خۆمان دەکەین.

✽ . ✽ ✽

زانستی بەسالاچوان ئەمەیه: گۆرینەو و مامەلەپیکردنی
سەرکەوتنە خیراکان بە سەرکەوتنە بەردەوامەکان.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر نوێژنەکەین، ھەرچەند خواوەند ھەمیشە نزیکیشمان
بیت، کەچی ھەرگیز ئاگاداری ئامادەبوونی ئەو نابین.

✽ . ✽ ✽

بە بیرکردنەوێ زۆر دەگەینە چاکەى بالا و زانست.

✽ . ✽ ✽

هەر کارى که ئیڤه دهیکهین هه‌رچه‌ندى بێمانا و پووجیش
بیت، ده‌توانیت بۆ سه‌ر ریی راست رینوینیمان بکات.

✽ . ✽ ✽

هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی له به‌رامبه‌ر ئیڤه‌دا بوونیان هه‌یه، شانس
و هه‌لی فیربوون و فیرکردنمان پێده‌به‌خشن.

✽ . ✽ ✽

هیرشی راسته‌وخۆ، ته‌نهارپی به‌رنگاربوونه‌وه‌ی هه‌ر کیشه‌یه‌که
که له‌ئارادایه.

✽ . ✽ ✽

هه‌موومان له‌راستیدا میوانانی ئه‌م دونیایه‌ین.

✽ . ✽ ✽

که‌سیک که ده‌یه‌ویت مامۆستایه‌ک بیت، ده‌بیت ته‌نها یه‌ک
بوار هه‌لبژیریت، تا تێیدا بگاته قۆناغی کاملبوون.

✽ . ✽ ✽

زۆر کات مرۆف ئیمانی به‌و شته‌ نییه، که هه‌زده‌کات ئه‌وانی
تر برۆای پێکه‌ن.

✽ . ✽ ✽

زۆر کات ئیمە خۆمان توانا و لیھاتووایییەکانمان دەکوژین،
چونکە نازانین چیان لئ بکەین.

ئێو ھەر بەو شیوەیە و ھەر بەھەمان ئەو پێوەرانە
دادگاییدەکرین، کە بەھۆیەو ئەوانی تەرتان دادگاییکردووە.

کەسێک کە لە بەرامبەر بێرەحمییەکانی ژياندا دەسپەریتەو،
خزمەتی ھێزەکانی تاریکی دەکا و ھەمان کەس روژێک
دوو بارە بۆلای حەقیقەت دەگەریتەو.

ھەندێجار چەند ھەنگاوێک لەولامانەو بەیدادی دەبینین و
بێدەنگ دەبین: (نامەوێت خۆم بخەمە نیو مەلانیکیەو). تەنھا
بەھانەیەکە و ھیچی تر.

خراپترینی ھەنگاوێکان، یەکەمینیان.

ئەگەر براکەمان برپستی ھاوارکردنی نییە، ئەو ئیمەین کە
دەبیات ئەم کارە بۆ ئەنجام بدەین.

هەر کەسێک هەستی نەینیدۆزێنەو لە دەستیدا، بە شیوەیەک
لە شیوەکان هەستی زیندوو بوونیش لە دەست دەدا.

پێویستی دەستخستنی شتانی جیاواز لە ژياندا، دەمانکەنە
زیندانی ئەو شتانە.

هەرگیز مەهێلە ھۆشیارییت لە عەیبەکانت بترسینی.

لە دەستدانی بەشیکی لە شتێک، باشترە لە لە دەستدانی تێکرای
ئەو شتە.

ئیمە خۆمان بە عاقل دەزانین، بەلام کاتیکی دەکەوینە ناو
تەلەو، دەستەلناگرین لەو شتە بە دەستمان هیناوە.

ئەو کاتانەی وانەکانی رۆژانەی ژيانمان فێردەبین، دەبییت
جۆشوخروشه منالانەییەکان و حیکمەتی بەرھەمی
ئەزمونەکانیشمان پیکەو ئەوێتەبکەین.

کار به ئاینی خۆتان بکەن، هەرجییهک هەیه.

پیشگوێهێک پیشبینی ناکات، بەلکو ئافراندن و دەرکەوتنی
ئایندە دەبزوێنێ و ئامانجی پێ دەبەخشێت.

مەرۆف دەتوانێت پیشتر ئایندەى خۆى دروستبکات، بەو
مەرجەى بریاربەدات درێژە بە رێگاگەى بەدات.

مەرۆف دەبێت لە رابردوو رزگارى بێت و لە نێوان ئەو
رێگایانەى دەخرێنە بەردەمى باشتەرینان هەلبژێرێت.

ترس هەمان ئارەزووى شارەراوەیه.

بۆ هۆشیاربوون لە توانست و لاوازییهکانتان هیچ کەس لە
خۆتان شیاوتر نییه.

ئەگەر رۆژىك بەيلىن بەھۇى بىرۆكە و برۋايەكى بىگانەوہ
ژەھراوى بن، بىشك دەمرن.

✽ . ✽ ✽

ئىمە لە حالەتى تىپەپىن لە ژيانىكەوہ بۆ ژيانىكى ترداين
و، ناتوانين لە كردارە چاكەكانمان زياتر شتىكى تر لەگەل
خۆمان بەرىن.

✽ . ✽ ✽

ئەو كاتەى دەبينە خانەخوئ و پيشوازيكەرى كەسيك،
لەراستيدا دەبينە پيشوازيكەرى سەرگوزشتە و سەربووردە و
نەينىيەكانى ئەوانى تر.

✽ . ✽ ✽

ئىمەش دەتوانين وەك شارىكى بەجىھىلراو بگەينە كۆتايى
رئ، يان ھەروەك درەختىكى سەخاوەتمەند كە پاش برپىنىشى
ھىشتا ھەر بەسوود و كاريگەر دەبىت، سەرجاوەى چاكە بين.

✽ . ✽ ✽

ھەر كەسيك بىەوئ بىسەلىنىت تەنھا حەق بەوہ، لە
گوومرايىيەكى تەواودا دەمىنىتەوہ.

✽ . ✽ ✽

لە جەنگدا توانستى خافلگىركردنى بەرامبەر، كىلى
سەرکەوتنە.

✽ . ✽ ✽

مرۆفه بيمه سرفهكان هه ميسه خويان به گرنگ دهزانن و
هه موو بيكه لكيه كانيان له پشت روو كاريكي به دهسه لاتيه وه
دهشارنه وه.

كليلى عيرفان هه ولدانه بو بينيني نهو شتهى كه له پشت
هه موو شتيكه وه شاردر او دهته وه.

زهين ده توانيت هه ر كاريك نه نجامبدا. هه موو شتيك ته نها
نهو كاته رووده دا كه ربي پيده دهين.

شهري دريژخايه ن ته نانه ت ولا تي سه ركه وتووش وي رانده كات.

ئيمان نه گه ر باش په رو ده بكريت، له به رامبه ر هه ر
نائوميدييه كدا به رگري ده كات.

كه سيك به ئيراده ي ئازادي خو ي رانه وه ستيت، سه ر نه نجام
له لايه ن ژيانه وه ئيفليج ده بيت.

لێوهشادهیی فه‌رماندهیه‌کی باش، له گۆڕینی ئێراده
جیاوازه‌کانه‌وه بۆ یه‌ك ئێراده‌ی یه‌کگرتوودا دهرده‌که‌وێت.

ئێمه‌ین ته‌جه‌للابه‌خشی بیرى خواوه‌ند. ئه‌و چاوه‌ڕێده‌کا ژيانى
ئێمه‌ شایه‌نى ئه‌مه‌ بێت.

هه‌روه‌ك چۆن هه‌یج كه‌س ناتوانی‌ت یارمه‌تی‌مان بدات، تا
سه‌یری ئۆقیانووسه‌كان بكه‌ین، ناتوانین له‌ چاوانى هه‌یج كه‌س
بۆ تیگه‌یشتن و لێكجیاكردنه‌وه‌ی ئه‌و شته‌ی رووده‌دات،
سوودوه‌ربگرین.

جه‌نگاوه‌رى رێگای رۆشنایى، بریاره‌كان بۆ دواتر دواناخات.

جه‌نگاوه‌ر ده‌زانیت چۆن له‌ نیوان ئه‌و شته‌ی كه‌ نه‌بینراوه
و ئه‌و شته‌ی ئه‌به‌دییه‌، جیاوازی بکات.

ئه‌و کاته‌ی كه‌ دوژمن به‌ به‌هێزتر ده‌بینین، ئه‌وه‌ی گرنگه
مملانی نییه‌، گرنگ دهره‌نجامی شه‌ره‌.

ئەو كاتەى بە ئەندازەى پيويست هيّزت هەيه، لەوەى كە
خۆت بە لاوازتر بنويّيت، شەرمەزارمەبە.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوەرى ريگاي رۆشنايى، بۆ زالبوون بەسەر خوددا، لە
هەموو شتێك سوودوەردەگرێت.

✽ . ✽ ✽

مروّفە سەرکەوتووەكان هەلەكانى خويان دووبارە ناکەنەو، هەر
لەبەر ئەمەشە جەنگاوەرى ريگاي رۆشنايى دلى بۆ شتى
ناخاتە مەترسييهو، كە بەهاى ئەوەى نەبيّت.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوەرى راستەقىنە رۆژەكانى خوى بەفەرۆنادات، تا رۆلى
كارەكتەريك ببينيّت، كە ئەوانى تر بويان هەلباردو.

✽ . ✽ ✽

جەنگ هيچ پەيوەنديهكى بە كينه و دەمەقاليّو نيه.

✽ . ✽ ✽

جيهان بە ويّنهى يارى شەترەنجە، كە بزوتە رۆژانەييەكانمان
داهەكانيهتى و ياساكانى سرووشتيش بنەماكانى يارپەكەن.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوهرى رىڭاى رۆشنايى، ھەمىشە باشتىن بەشى بوونى
خۆى پىشكەشەدەكا و ھەرئەمەش لە خەلكى تر چاوەرپىيە.

ھەموو جەنگاوهرانى رىڭاى رۆشنايى، چەندانجار گووتوويانە
(بەئى)، لەكاتىكدا ويستوويانە بلىن (نا).

خودا رىڭاى ئىمە بە ھەنگاوەکانى خۆمان دروستدەكات.

جەنگاوهرى رىڭاى رۆشنايى، كاتىك كارىك دەستپىدەكا تا
كۆتايى لەگەئيدا دەروات.

ئەو كەسەى كىشەكان نانسىت، دەرگا بە والاكرای دەھىلئىتەو
و كارەساتەكان لىوہى دىنەژوورى.

جەنگاوهرى رىڭاى رۆشنايى، بەر لە دەستبەكاربوون
بىردەكاتەو و ھەموو شتىك ھەلدەسەنگىنىت.

هێزی شمشیر پۆیستی به وشه نیه.

جهنگاوهری ریگای رۆشنایی، ههولدهدات ئارامیی خۆی
بپاریزیت و ههر ههنگاوێکی به گرنهترین ههنگاو
حسابدهکات.

ئهو کاتهی که دهستپیکهڕێک پێداویستیهکانی خۆی دهناسیت،
هۆشیارتره له دانایهکی بێخهیاڵ.

جهنگاوهری ریگای رۆشنایی، دهتوانیت تهنهايی ههلبژیریت
بهلام ناهيائیت بهسهريدا بهسهپنریت.

له بهرامبهر کێشهکاندا ئیبلیس دهئیت ئیمه لاوازين و،
دهیهوئیت دنیامان بکاتهوه که ههله لهلایه ن ئیمهوهیه،
فریشه داوامان لێدهکات بیر له رهفتاری خۆمان بکهینهوه،
ههندیجار پۆیستی بهوهیه له زمانی یهکیکی ترهوه
قسهیهکمان بۆ بکات.

خوداوهند ههڕگیز بهندهکانی به تهنها جیانهيائیت، بهلام
ناکریت پێشبینی ئیرادهی ئهو بکریت.

هێزی ئاو له مه‌دا شاردراوه‌ته‌وه: هه‌رگیز چه‌گوش ناتوانی‌ت
بیشکێنی و چه‌قۆش ناتوانی‌ت بیه‌ریت.

جه‌نگاوهری ریگای رۆشنایی، ناهێلی‌ت له‌به‌رده‌م به‌دواداچوونی
ئامانجه‌که‌یدا شتی‌ک بیه‌ته‌ریگر.

جه‌نگاوهری ریگای رۆشنایی، هه‌رگیز دیاری له‌ دوژمن
وه‌رناگری‌ت.

نابی‌ت فه‌رامۆشی بکه‌ین که له هه‌ندی چه‌که‌ساتدا هێز
کاریگه‌رت‌ره له زی‌ره‌کی.

مرۆڤ ده‌توانی‌ت له به‌روبوومه‌کان چاپۆشی بکات، به‌لام
ناتوانی‌ت به‌رامبه‌ر به ده‌ره‌نجامه‌کان بی‌باک بی‌ت.

هیچ که‌سی‌ک له ده‌ره‌نجامه‌کانی دله‌رقیی خۆی به‌ئاگا نییه‌.

تەنھا كەسپك دەتوانیٲ بانگەشەى چاوپۆشكردن لە
بەرھەمەكانى كارى خۆى بكات، كە شەىداى چوونە نىو
جەنگە و دەرەنجامەكانى سەرکەوتن هىچ كەمەندكٲشەىيەكى
بۆى نىيە.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوەرى رٲگای رۆشنایى، سەرنجدەداتە شتە بچووكەكان،
چونكە لەوانەىيە ببە هۆى خراپەىيەكى گەورە.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوەرى رٲگای رۆشنایى، لەگەل ھاوړٲكانىدا سەمادەكات،
بەلام بەرپرسيارىٲتى هەنگاوەكانى بەوى تر ناسپٲرٲت.

✽ . ✽ ✽

لە مەلەكووتدا جىگايەك بۆ پٲشداوەران و نەگوونجاوان نىيە.

✽ . ✽ ✽

لە بەرامبەر ستمەدا، ئازادى چەمكىى قابىلى دركە و
بەماناى بەندەنەبوونە.

✽ . ✽ ✽

يەكەمىن فٲربوونى جوامٲرى ئەمەىە: ئەودى تا ئٲستاكى لە
پەراوى عومرى خۆتدا نووسىوتە، يەكسەر بىكوژٲنيتەو.

✽ . ✽ ✽

جەنگاوهرى رىڭگى رۆشنایى، ھەروەك زۆرانباز لە ھىزى
گەورەى خۆى بەناگايە و، ھەرگىز لەگەڵ كەسێكدا كە شايەنى
شانازى مەملانى نەبێت، ناچەنگىت.

كەسايەتى، تەنھا كاتىك دەتوانىت گەشەبكات كە بىنپىرنە
جىھانەو.

ئەو كەسەى چارەپەشى بە چاوىكى بىباكەو سەپردەكات، لە
ھەموان چارەپەشتەر.

ئەو كاتەى كە سەرگەتن، مەوەستن لە چارەسەرکردنى كێشە
گەورەگانى پەيوەندى لەگەڵ ئەوانى تردا. لەسەر بىرەوهرى
چركەساتە ئازاردەرگان مەوەستن، تەنھا بىر لە شادومانى
تێپەرىن لە تافىکردنەو بەكەنەو.

داننان بە ئىمانى مرۆفێكدا لە كردارەگانىيەو، نەك لە
وتەگانى.

ھەر جارى دەتەنەوێت كارێكى چاكە بكەن، بەر كەسانىك
دەكەون كە دەیانەوێت وەھا بكەن، ھەندىجار بە شىوہىەكى
ئىجگار باشتريش لە ئىوہ. ئىرەييان پى مەبەن.

ئىرهى ھەمىشە لە بۆسەى لەناوبردى كارى ئەوانى تردايە،
تەننەت ئەگەر بۆ ئىمەش چاك بىت.

✽ . ✽ ✽

ئەوانەى پىشداوردى دەگەن، لەوانەىە فىردەوس بکەنە
شوينىكى تەحمەمولنەگراو بۆ خويان و ئەوانى تريش.

✽ . ✽ ✽

بۆ رۆيشتنە نيو مەلەكووتى ئاسمانەو، مروف دەبىت ريگە بە
فىردەوس بدات بىتە نيو رۆحييەو.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر پياوى نەگوونجاو سەرلەنوئى لەدايکبوونەوہى نەبىت و،
ھەموو ئەو شتانەى کە بە دادپەرور و راستى دەزانىت،
نەخاتەلاو، ناتوانىت بە سادەىى بروتە نيو مەلەکووتى
ئاسمانەو.

✽ . ✽ ✽

باشە کە بزانین ھىشتا لىرە و لەوئى خەلکانىک ھەن بۆ
خراپە بىمەيلن، چونکە ھىشتا گرنگىى كارى چاکەيان نازانن.

✽ . ✽ ✽

چ بزوينەرە، چ پر بەرەگەتە، تىپەراندنى رۆژىكى تەواو بەبى
مەيلى ھىچ خراپەيەك.

✽ . ✽ ✽

ئەو كاتە ھەستدەكەين كەسك دەتوانيت باشتر ببیت، ئەگەر
وا ھەستبكات كە ئیمە بە ھاوئاستی خۆمان لیی دەروانین، ئەو
كات گوی بۆ قسەكانمان دەگریت.

ئەگەر بزانیات چۆن وەسوەسەكان وەلابنییت، ھەرگیز تووشی
ئازار نابیت.

كەسك كە تەنھا بەدوای نوورەوویە و گوی بە ئەركەكانی
نادات، ھەرگیز نوور نادۆزیتەو.

ئەگەر كەسك بەراستی برۆای بە خودا ھەبیت، دەبیت
قبوولی بكات كە ئازاد نییە، چونكە خوداوەند بەسەر ھەموو
جوولەپەكدا زالە.

ژیان وەكو ئەم دیوارانە وایە و، چارەنووس ھەروەك ئەو
ھاوارەپە كە رەنگە ھەر یەك لە ئیمە بیکات. ھاواری ئیمە
دەدات لە سنگی دیوار و بەھەمان شیۆە بۆ لای خۆمان
دەگەریتەو.

بریارەكانی خودا ھیمادارن، بەلام ھەمیشە لە قازانجی ئیمەن.

ئەگەر تەنھا شىرىتى شىكستەكانمان تەماشابكەين، ئاۋمىدىيەكان
ئىفلىجمان دەكەن.

ئەگەر تەنھا شىرىتى سەركەوتنەكانمان تەماشابكەين، دووچارى
لووتبەرزى دەبىن و خۇمان لەو بەدانتر دەزانىن كە ھەين.

ھەرگىز ناتوانىت بەدوای خودادا برۆى، لە كاتىكدا دلت لەم
سۇراغەدا راپايە.

ھىشتنەوہى دوورى دەبىتە ھۆى ئەوہى كە گرنگ و
متمانەبەخۇ بنوینىت، بەلام بەراستى ئەم كارە دەبىتە ھۆى
ئەوہى رۆ بە فرىشتەى خۇمان نەدەين، لەنىوان وشەكانى
ئەوانى تردا خۆى ئاشكرابكات.

لەوہى ئەمەرۆ، بەيانى و لە پاشماوہى تەمەنتدا ئەنجامى
دەدەيت، بەوردى بىربكەرەوہ.

كەسانىك كە رىگايەكى نوئ دەستپىدەكەن، بەلام دەيانەوئىت
تۇزقائىك لە زيانى پىشوووتريشان لەگەندا بىت، رابردوويمان
عەزابيان دەدات.

له ته‌واوی ئه‌و به‌هرانه‌ی خوداوه‌ند ئه‌م‌پۆ به‌ تۆی داوه،
به‌هرمه‌ندبه‌. ناتوانریت به‌هره‌کان زخیره‌بخزین.

✽ . ✽ ✽

ئه‌گه‌ر سوود له‌ به‌هره‌کانی خوداوه‌ند وه‌رنه‌گرین، بۆ هه‌میشه
له‌ده‌ستمان ده‌چن.

✽ . ✽ ✽

یه‌ک‌بوون بۆ ئامانجی‌کی دیاریکراو، به‌و مانایه‌یه‌ که‌ رێ به
هه‌ر که‌سی‌ک بده‌ین به‌ شی‌وازی خۆی له‌ ئامانج نزیکه‌بێته‌وه،
ئه‌مه‌ رێگای که‌سانی‌که‌ که‌ ده‌یان‌ه‌و‌یت له‌گه‌ڵ خودادا له
په‌یوه‌ندیدا بن.

✽ . ✽ ✽

له‌ ساته‌وه‌ختی چاره‌سه‌رکردنی کێشه‌کاندا، هه‌یچ کارێک له‌
دواکه‌وتن خراپتر نییه‌.

✽ . ✽ ✽

به‌ شی‌وه‌یه‌کی ئاسایی ده‌رفه‌تمان هه‌یه‌ بۆ ئه‌م‌ده‌ست و ئه‌و
ده‌ستکردن، به‌لام هه‌ندێ بارودۆخ دینه‌ئاراوه‌ که‌ ده‌بی‌ت چاکی
لێهه‌لبمالین و کێشه‌یه‌ک چاره‌سه‌ربکه‌ین.

✽ . ✽ ✽

به‌ بێ‌په‌روایییه‌وه‌ به‌ره‌نگاری رێگا‌که‌ت به‌ره‌وه، له‌ گازنده‌ی
خه‌لك دڵسارد مه‌به‌.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر لە قبوولکردنی بێتواناییهكانت ئینکاری بکەیت، هەرگیز ناتوانیت لە شەپیان رزگارت بێت.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر توانستهكانت لە ئیستادا قبوولبکەیت، گوومانی تێدا نییه که لە داهاتوودا دەتوانیت باشتریان بکەیت.

✽ . ✽ ✽

کەسێک که بۆ من دەدزێت، لە داهاتوودا لە منیش دەدزێت.

✽ . ✽ ✽

هەولێدان بۆ کورتکردنەوهی رێگا، هیچ سوودیکی نییه.

✽ . ✽ ✽

ئەو کەسە که دهبەخشیت، دلی خوێ دهشوات و پاکی دهکاتهوه.

✽ . ✽ ✽

ترس نیشانهی بێغیرهتی نییه، ترسه رێمان پێدهدا له بهرامبەر بارودۆخهکانی ژياندا دلێر و بهویقار بین.

✽ . ✽ ✽

كهسيك كه ترس ئهزمووندهكات، بهلام سه رهپاي ترس
دهرواتهپيش و ريگهي پينادات بيوهستييت، دليري خوي
دهسلييت.

كهسيك كه بهبي رهچاوكردي مهترسي، لهگهل هه لومه رجه
دزارهكاندا دهستهويه خه بيت، تهنه نابهرپرسياريتي خوي
دهرده خات.

زيان بهوردی پنتی بهرامبهر مردنه.

مردن واته تا ئه بهد له دۆخيدا مانه وه.

هه رچهند له دروستكراوهكاني خودا نزيكبينه وه، له دانايي
ئهو نزيكترده بينه وه.

شادي مروفيك بهو مانايه نيه، كه ئهواني تر دهبيت
غه مبار بن.

ئەگەر زۆر بە دواى پەيداكردىنى ماناوه بىن بۆ بوون، دەبىنە
رېگر لەبەردەم نواندى رۆلى سرووشت و لە تېگەيشتى
ئاياتەكانى خودادا بىتوانا دەبىن.

✽ . ✽ ✽

كەمبوونى مەملانى رۆح لاواز دەكات.

✽ . ✽ ✽

خوداوەند ھەرگىز لە سەرى مەرۆفەوھە نایەتە ژوورى،
دەرگايەك ئەو سوودى لىوھەردەگرىت دلى مەرۆفە.

✽ . ✽ ✽

مرۆفەك كە نەتوانىت لەو شوپنەى تىيدا دەزى شتىك
بەرھەم بەينىت، ھىشتا بۆ قسەكردىن لەگەل خودادا ئامادە
نەبە.

✽ . ✽ ✽

خودا ھەرگىز نزاى مەرۆفى لەخۇبايى وەلامناداتەوھ.

✽ . ✽ ✽

ھىچ كات بەر لە ھاتنى رووداويك زەينى خۆتان
مەشغولمەكەن.

✽ . ✽ ✽

كەسك بۆ راگردن له كيشهكانى سوود له عيرفان
ومردهگریت، ریهكى دریزى نابیت.

✽ . ✽ ✽

دهبیت به ههنگاوى ئاسنین و ریکوپیکیهكى تهواوهوه، ههندى
له شتهكان جیهجیهکن.

✽ . ✽ ✽

ئهگەر كەسك بغيرهت و ترسنۆك بیت، خاكهرايى كاريكى
بیسووده.

✽ . ✽ ✽

ئهوهى راسته ئهمهيه: شتيكت ههبيت و چاوپوشي ليكهيته.

✽ . ✽ ✽

بۆ مرؤفى دەر و نالواز، كاريكى ساديه كه بپرواته دهووبهر و
ههزاری رههائى خوى رابگهيهنیت.

✽ . ✽ ✽

كارى خودا ئافهريه بكه و، ههر وهك چۆن بهربهركانى
لهگهڵ دونهيدا دهكهيته، بهسهر نهفستدا زال به.

✽ . ✽ ✽

له شتانیکى کهم بترسه و هه موو ترست له سهر ئه مانه
چرکه ره وه. لهم حاله ته دا له بهرنگار بوونه وه له گه ل بابته
گرنگ تره کاندای ده توانیت دلیرانه بجوولیتته وه.

له یادتان بێت، به پارانه وه نهک ریگایه کی میهره بانتر له گه ل
جیهانی مانادا بهرقه راره ده کهن، به لکو یارمه تیی ئه زمونی
ئیراده ش ده ده ن.

حه قیقه ت بناسه، ئه و کات حه قیقه ت تۆ نازا ده ده کات.

بۆ هه بوونی ئیمان به ریگایه ک که گرتو مانه ته بهر، پێویست
به سه مانندی خراپیی ریگایه کی تر ناکات. که سیك که وه ها
ده کات برۆای به ریگایه کی خو شی نییه.

بهیله هه ر کهس بریار له باوه ری خو ی بدات. ئیمه دادوهری
خه ونه کانی ئه وانی دی نین.

مرۆف هاته بوون، تا یاری چاکه بێت.

هه ورهبرووسكه تهنه دياردهيهكى سرووشتييه، نهگهر خودا
دهيهويست لهگهڵ مرۆفاندا قسانبكات، له شياوازهليكى تا ئهم
ئهندازيه ناراستهوخۆ سوودی وهرنهدهگرت.

كهسيك كه واده دهدات و، وهفادارى نابيت ناپياو و لاواز
دهبيت، ههر ئهم بهلايهش بهسهر ئهوانه دا ديت، كه دليان به
وادهكان خوشدهگهن.

ههندي وهها بيردهكه نهوه كه دهتوانن بهليني ههر شتيك
بدهن، ئهوانى دى ههر بهلينيك كه روژگار يكي باشتريان بو
دهسته بهربكات، قبوولدهگهن.

ئهگهر مرۆف زهمهنيكى دريژ له جيگايهكى ئيجگار باشد
بژى، دواجار ته مهل دهبيت.

چاره نووسى ههر مرۆف يك، چاره نووسى تهواوى مرۆفه گانه.

ئهگهر تهنه چهنده سيك مهككوم بن بهوهى كه
دووچارى كاره ساته گهرهكان بن، كهواته ههلهيهكى زور
گهره له بووندا ههيه.

رزگاری فراوانتره له بیرکردنهوه و کرداره مرۆیییهکان.

مرۆفهکان دهیاندهوێت هه‌موو شتێک بگۆرن، له‌هه‌مان کاتدا ده‌خوازن هه‌موو شتێکیان وه‌ک خۆیان بمی‌نێته‌وه.

هیچ کەس به‌ چاوی به‌ستراوه‌وه ناگاته ئامانج.

ژیان لیوانلیوه له مەملانی نه‌ناسراوه‌کان، له ئه‌گه‌ری ونبوونی له‌ناکاوێ هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی که مرۆفه‌کان عاده‌تیان پیوه‌گرتوه.

گوێرا دی‌ران بۆ جنیو و وه‌لامنه‌دانه‌وه‌ی هه‌میشه ئاسانه‌تره له که‌وتنه‌ جه‌نگه‌وه له‌گه‌ڵ که‌سیکی به‌هێزتر له‌ خۆت.

قبوولکردنی سرووشتی باش، هه‌میشه باش‌تره له‌ رووبه‌رووبوونه‌وه له‌گه‌ڵ ئه‌وانی تر و جه‌نگان بۆ مافه‌کانی خۆ.

هەر کاتیك دتهوئیت به شتیك بگهیت، چاوانت بگهروهه.
سهرنجیده و دنیابه لهوهی كه بهوردی دهزانیت چیت
دهوئیت.

دووچۆر گیل هه: ئهوانه ی بههوی ههپهشهیهكهوه دهست له
کاریك ههلهدهگرن، ئهوانهش وا گووماندهبهن كه دهتوانن
کاریكبهن چونكه ههپهشهئامیزه.

ترسنۆكان، بۆ چارهسهركردنی ناكۆكیهكانی ناخیان لهوانی دی
سوودوهردهگرن، بهلام ناتوانن بریارێکی دیاریکراو بدهن.

کارهسات ههیشه روودهدات، هیچ یهکیك له ههولهكانی ئیمه
ناتوانیت ئهو ریزبهندییه چهپهلهی چاوهروانمانه، بگۆریت.

رهنگه ئامانج بگۆردریت، باشت یان خراپتر ببیت. ئهمه
پهپوهندیی بهو رێگهیهوه ههیه كه دهیگریتهبههه و به
شیوازی ههنگاونانت.

له ههه شوپینیکا كه بهدوای خودادا دهگهڕیت، ههه لهویدا
دهیدۆزیتهوه.

بەبى ترس لە وردبوون، گەورەبوون هیچ مانایەکی نییە.

✽ . ✽ ✽

ناتوانین لە مردن ھەلبیین.

✽ . ✽ ✽

خۆپەسەندى دەبێتە ھۆى لەناوچوونمان، چونکە تەلەزگەکانى
مەیدانى شەڕ بەھۆى ئەو متمانەییەى بە خۆمانمان ھەیە،
نابینین.

✽ . ✽ ✽

ھیچ کەس ناتوانیشتى زۆرى لە زیان بویت، چونکە لە
شکست دەترسیت.

✽ . ✽ ✽

بەھرەکان دیارییەکانى رۆحى پیرۆزن و، لە ھەر یەكێك لە
ئیمەدا دەردەکەون.

✽ . ✽ ✽

مەلەکووتى خوداوەند بۆ منالانە.

✽ . ✽ ✽

مردن هۆکاری ئەنجامدانى زۆرىك له کارهکانى ژيانه.

مردن گه‌وره‌ترین یاوه‌ر و هاوڕێمانه، چونکه مانا ده‌به‌خشێته ژيانمان.

بۆ بى‌نى ته‌ویلى راسته‌قىنه‌ى مه‌رگى خۆت، ده‌ییت سه‌ره‌تا هه‌موو ئاره‌زو ده‌كان و هه‌موو ئەو ترسانه‌ى كه‌ ته‌نها به‌ بى‌ستنى ناوى ئەو له‌ بوونه‌وه‌ره‌ زیندو ده‌كاندا ده‌رووژى، بناسیت.

هیچ شتێك نه‌شاردراوه‌ته‌وه‌، مه‌گه‌ر ته‌نها بۆ ئەوه‌ى ئاشكرا بێت. هیچ شتێك په‌نه‌ان نه‌بوو، مه‌گه‌ر ته‌نها بۆ ئەوه‌ى ده‌ریخړیت.

خودایه، ره‌حمى بکه‌ به‌و که‌سانه‌ى که‌ زوڵم له‌ خۆیان ده‌که‌ن و، له‌ کرده‌وه‌کانى خۆیاندا جگه‌ له‌ خراپه‌ هیچ شتێكى تر نابینن، ئەوان خۆیان به‌ به‌رپر سىارى هه‌موو نادادپه‌روه‌ریه‌یه‌کانى جیهان ده‌زانن.

خودایه، ره‌حمى بکه‌ به‌وانه‌ى که‌ هیچ که‌س له‌ خۆیان به‌ باشت‌ر نابینن و، خه‌لگى دونیا لای ئەمان بوونه‌وه‌رگه‌لیكى نه‌ناسراو و دووره‌ده‌ستن.

سوودوهرگرتن له هیزی برپاردان، بهمانای دابرینی په یوهندی
و په یمانشکینی نییه.

✽ . ✽ ✽

فیرکردن واته، نیشاندانی ئه وهی که ئه م کاره بۆ خۆمان
مومکینه.

✽ . ✽ ✽

فیربوون واته، ئه وهی که ئه م کاره بۆ خۆمان مومکین
بکهین.

✽ . ✽ ✽

ههر برپاریکی ساده، ده توانیت پاشماوهی ژیا نی مرۆفیک بخاته
ژیر کاریگه ریه وه.

✽ . ✽ ✽

ئیمه ده بێت هه می شه به هه مان ئه و چه که رووبه رووی دنیا
ببینه وه، که هه ره شه مان لیده کات.

✽ . ✽ ✽

دوژمن هه می شه ناسینه ری لایه نی لاواری ئیمه یه.

✽ . ✽ ✽

دوژمن بۆیه جهنگمان لهگه‌لدا دهکات، چونکه دهزانیت
لاوازين.

ئيمه ههميشه دهتوانين له شكستهوه شتيك فيربين، بهلام له
هه‌لهاتندا تاكه شتيك كه بهدهستی دههينين دانانه به
سهركهوتنی دوژمندا.

له جهنگدا ههميشه ههولدهدهين له لايهنی لاوازی خومان
به‌رگری بکهين.

خراپترین شتيك كه دهكریت رووبات، هه‌لهاتنه له جهنگ.

ريگای بهدهستهينانی مه‌عريفهت، ههميشه هاوکات بوه له‌گه‌ل
فیداکاریدا.

ئه‌وانه‌ی خويان به دانا دهزانن، له کاتی برپارداندا دوودلن و
له‌کاتی گوپرايه‌لێشدا ياخين.

ئەوێ كە دەكۆڵێت دەبێت ئومێدەوار بێت، ئەوێ كە
دەدرویتەوێ دەبێت ئومێدەوار بێت، تا هەر یەك پشكی خۆی
وەربگرێت.

ئێمە دەمانەوێت لە شوێنێكدا كە هیچ شتێك نییه موعجیزە
ببینین، بەلام كاتی رووبەرپرووی موعجیزەیهكی ئاشكرا دەبینەوێ
ئێنكاری لە هەموو شتێك دەكەین.

تەنها هۆكاری گەڕان بەدوای پاداشتیكدا ئەمەیه، كە بزانی
چی لەگەڵ ئەم پاداشتەدا دەكەین.

رێگای بەختیاری بۆ هەر كەسێك جیاوازه و، هیچ نموونەیهك
نییه كە بیدهینه ئەوانی تر.

هەموو كەسێك لە ژياندا دەتوانێت دوو كارکردی هەبێت:
دروستکردن یان كێڵان.

هەر ساتەوهختێك لە ژياندا، كاریكی دەرەنجامی ئێمانه.

هەر رۆژێکی مرۆف شەوێکی تاریکە. هیچ کەس نازانی
خوولەکی دواتر چی روودەدات، لەگەڵ ئەمەشدا هەموان
بەرەوپێش دەڕۆن، چونکە متمانەیان هەیە، چونکە ئیمانیان
هەیە.

رێگای مەعریفەت نەترسانە لە هەڵەکردن.

ئێمە ئەبەدیین، چونکە جیلویەکی لە خوداوەند.

تەواوی خەڵکی جیهان بەهریەکی رۆحانیان هەیە، بەلام
هەندێک بە بەهریەکی پیشکەوتوووە دینە دنیاوە و، ئەوانی
تر دەبێت بۆ گەشەپێدانی بجەنگن.

هەرچەند زیاتر دەربارەیی خۆت بزانی، ئەم جیهانە پتر
تێدەگەیت.

هەركات خەلك تواني بۆخاتری بیروباوەڕێک بمەن، بەم
شیوەیە نەریت پارێزراو دەبێت.

هیچ کەس ناتوانیٓت بۆ کەسیکی تر بگۆردریت.

خودایه، خاکه پایی داواکردنی خواسته کانمان پیبه خشه، چونکه
هیچ ئارەزوئیک پووچ و هیچ خۆزگه یه کیش بیهووده نییه.

خوداوهند نرخى کردەووی دەرەنجامی ئیمانمان دەزانیت،
دەستمان دەگریٓت و لە نیۆ نهینییهکاندا رینوینیمان دهکات.

خودا له هەر شوینییدا که ئامادهگیی قبوڵبکهین، ههیه.

ئازارەکانمان بهو هۆیهو، کە وا ههستدهکەین زیاتر لهووی
وهریدهگرین، دهیدهین.

دوئیا گه وره تره لهووی که کهسیک تهانهت به واقیعیش
بیناسیت.

نیگه‌رانیی ئیمه بۆ حالی که‌سیکه که ده‌ترسیت له چوونه
ناو کاریکه‌وه که ئاینده‌که‌ی نارۆشنه و ره‌نگه مه‌ترسیداریش
بی‌ت.

منالان مایه‌ی رحمه‌تن، چونکه مه‌له‌کووتی ئاسمانه‌کان هی
ئه‌وانن.

که‌سانیک که هه‌لده‌ده‌ن رۆح بکوژن یاسای خودا ژێرپێده‌نی.

داناییی مرۆف له‌به‌رامبه‌ر خودادا جه‌هله.

هه‌ر که‌س بتوانی‌ت به‌سه‌ر دلی خویدا زāl بی‌ت، به‌سه‌ر
دونیاشدا زāl ده‌بی‌ت.

هه‌ندی له خه‌لکی ده‌بی‌ت به‌رده‌وام له حاله‌تی شه‌ر له‌گه‌ل
که‌سیکدا بن، هه‌ندی‌جار ته‌نانه‌ت له‌گه‌ل خوێان و ژیا‌نی
خۆشیاندا ده‌جه‌نگن.

ژیان غافلگیرمان دهکا و فرمانمان بهسەردا دەدا، که بهرهو
نهاسراو برۆین، تەنانەت کاتیکی نامانەوی و وهها
بیردەکهینهوه که هیچ پیوستیشمان بهم کاره نییه.

بیرکردنەوه له ئایندە ترسناکه.

ئەوانە ی که زاری چارەنووسی ئیمه هەڵدەدەن، لیمان ناپرسن
که ئایا دەمانەویت له یارییه کهدا بهشدار بین یان نا.

هه‌موو بوونه‌وه‌ران هه‌میشه ده‌ست‌ده‌خه‌نه ناو ده‌ستی یه‌ك، تا
یارمه‌تی که‌سی‌ك بدن که به‌دوای خه‌ونه‌کانی خۆیدا
ده‌روات.

خه‌ونه‌کانی ئیمه هی خۆمانن و تەنها ئیمه‌ین ده‌توانین ئەو
هه‌ولە ی بۆ زیندوو‌راگرتنیان پیوسته، بزانی.

بوونه‌وه‌ران هه‌میشه یارمه‌تیمان ده‌دەن، تا بۆ خه‌ونه‌کانمان
بچه‌نگین.

خودا له لاوازیی بهندهکانی به ئاگایه.

✽ . ✽ ✽

ئهی خودای من، هه‌رچییه‌ک ویستی تۆی له‌سه‌ر بی‌ت هه‌ر
ئه‌وه‌ ده‌بی‌ت، چونکه‌ تۆ له‌ لاوازیی دلی به‌نده‌کانت به‌ئاگایت
و ته‌نها به‌ ئه‌ندازه‌ی توانای هه‌ر که‌سی‌ک قوورسای ده‌خه‌یته
سه‌ر شانیان.

✽ . ✽ ✽

بۆ خزمه‌تکردن به‌ خودا، رێگاگه‌لیکی زۆر هه‌ن.

✽ . ✽ ✽

چاوه‌روانی دواى نازاره، فه‌رامۆشکردنیش به‌ نازاره.

✽ . ✽ ✽

ئازاری سه‌رگه‌ردانی له‌ هه‌ر شتیکی تر زیاتره.

✽ . ✽ ✽

به‌شیوه‌یه‌کی ئاسایی خه‌لکان له‌ رۆژیکدا ده‌مرن، که‌ که‌مه‌تر له
رۆژانی تر چاوه‌رپیی مه‌رگن.

✽ . ✽ ✽

واقیعیەت هەمان شتێکە کە زۆرینە بە واقعیەتی دەزانن،
مەرج نییە ئەمەش باشتەین یان لۆزیکەتەین بێت.

شیت خووی دەکوژیت، قارەمان دەبێتە فیدای ئامانجێک و خووی
لەپیناویدا شەهیددەکات.

هەم قارەمانان و هەم دێوانان بەرامبەر بە مەترسی بێباکن
و توند و کتوپر دەپۆنەپیش، بێئەوێ هیچ گەرنگی بە
قەسە خەڵکی بدەن.

بێمانابوونی ژیان خەتای هیچ کەس نییە، جگە لە خۆمان.

دێوانەتر لە هەموان ئەوانەن کە نازانن دێوانەن.

دێوانەیی لەگەڵ نەبوونی کۆنترۆڵدا بەهەڵە مەگرن.

كەسانى بە ئەزمونتر بەسەر كەسانى بېفېل و ساختەدا
سەردەكەون.

✽ . ✽ ✽

كارگردن باشترین دەرمانە.

✽ . ✽ ✽

ترسى لەرادەبەدەر جۆرىكە لە ناھاسەنگى.

✽ . ✽ ✽

ھەموومان رېگەمان پېدراو، لە ژياندا دونياپەك ھەلە بکەين،
جگە لەو ھەلەپەى لەناومان دەبات.

✽ . ✽ ✽

ھۆشیارى لە مەرگ دەمانخاتە شەوقەو و وامان لێدەكات بە
جۆشوخروشیكى زیاترەو بژين.

✽ . ✽ ✽

شتێك يەكجار رووبدات لەوانەپە ھەرگیز روونەداتەو، بەلام
ئەگەر دووجار رووبدات بە دلتیایپەو جارى سییەمیش
روودەداتەو.

✽ . ✽ ✽

پرسیاریک ههیه که هه‌میشه پێش ده‌ستپێکردنی هه‌ر کاریک
ده‌بیٔ وه‌لامیکمان بۆی هه‌بیٔ: بۆچی ده‌بیٔ ئه‌م کاره‌ بکه‌م؟

✽ . ✽ ✽

مروّفه‌کان ره‌نگه‌ ئه‌سلّی خوێان له‌بیربکه‌ن، به‌لام سرووشت
هه‌رگیز فه‌رامۆشیان ناکات.

✽ . ✽ ✽

له‌گه‌ڵ ئه‌ندیشه‌کانتان مه‌جه‌نگن، ئه‌وان له‌ ئیوه‌ به‌هێزترن.

✽ . ✽ ✽

ئه‌گه‌ر ده‌ته‌وێت له‌ده‌ست بیرکردنه‌وه‌کانت نه‌جانت بیٔ، ده‌بیٔ
قبوولیان بکه‌یت.

✽ . ✽ ✽

هه‌وره‌کان ئه‌و رووبارانن که‌ ده‌ریا ده‌ناسن.

✽ . ✽ ✽

یه‌که‌مین فه‌زیله‌تی گه‌وره‌ی مروّقایه‌تی هه‌نگاونانه‌ له‌ریگای
مه‌عنه‌ویه‌تدا، دلێرییه‌.

✽ . ✽ ✽

نایب بھیلین لہ ہیج مہسلہلہکدا ترس بەسەرماندا زال بێت.

✽ . ✽ ✽

دلیر بن و بەدوای خەونەکانی خۆتاندا برۆن.

✽ . ✽ ✽

لەبیرتان بێت ئێوہ دەرخەری بوونی رەهان و، تەنھا ئەو کارانە
لە ژیاانتاندا جیبەجێدەکەن کە بەهای هەوڵبۆدانیان هەیە.

✽ . ✽ ✽

جیھانەکە ی تر بۆ هەموو ئەو کەسانە دەبێت، کە باوەریان
پێی هەیە.

✽ . ✽ ✽

تەنھارپێی دۆزینەوہی رێگاچارە ی راست، ناسینی رێگاچارە
ھەلەکانە.

✽ . ✽ ✽

بە ھۆشیاربوون لە مەرگ مرۆف دەتوانیت زۆر دلیرتر بێت
و لە فتووھاتە رۆژانەییەکانیدا زۆر زیاتر برواتەپێش، چونکە
کە مردن حەتمییە ہیج شتێکی نییە لەدەستی بەدات.

✽ . ✽ ✽

مه‌رگ چه‌تمییه.

✽ . ✽ ✽

همیشه باشترین ریگا که بیپۆین، ده‌بینین به‌لام تهنه‌ها ئه‌و
ریگایانه ته‌یده‌که‌ین که عاده‌تمان پیا‌نه‌وه گرتوون.

✽ . ✽ ✽

کار تهنه‌ها کاتی‌ک کامله که گه‌یشته‌یه مه‌به‌ست.

✽ . ✽ ✽

گه‌وره‌ترین گونا‌ه له دونیادا، په‌شیمانییه.

✽ . ✽ ✽

به‌رله‌وه‌ی ده‌ستت بتوانیت شمشیره‌که‌ت بگری‌ت ده‌بی‌ت
که‌شفی بکه‌یت که دوژمنه‌که‌ت له‌کوپی‌ه و، چۆن ده‌بی‌ت
مامه‌له‌ی له‌گه‌لدا بکه‌یت، شمشیر تهنه‌ها ده‌وه‌شینیت به‌لام
ده‌ستت تهنه‌ه‌ت پیش هینانه‌خواره‌وه‌ی لی‌دان سه‌رده‌که‌و‌یت
یان شکسته‌خوات.

✽ . ✽ ✽

که‌سی‌ک که به‌دوای حیکمه‌ت‌دا راده‌کات، پی‌ویستی به‌ ریگایه‌که
بو‌ ده‌سته‌به‌رکردنی خه‌ونه‌کانی.

✽ . ✽ ✽

ئەمە گەرەتەرتەن درۆیە: ئەوێ کە ھەر کەسێک لە ساتێکی
ژیانیدا ھەڵبژاردنی خۆی بەسەر ئەو رووداو و کارساتانە
لێ روودەدەن، لەدەستدەدا و ھەڵبژاردنی ژيانى دەکەوێتە
دەست چارەنووس.

ھەرچەند تەمەن تیپەرپێت، ھیزیکى ھێمادار دەکەوێتە کار تا
قەناعەت بە لاوان بکات کە مەحالە بتوانن ئەفسانەى
کەسیان دەستەبەرکەن.

رۆحى جیھان لە شادیی خەڵک گەشەدەکات، ھەروەھا لە خەم
و ئیرەیی و ھەسادەتیش.

دەستەبەرکردنی ئەفسانەى کەسى، تەنھا بەلێنى واقعیى ھەر
مروۆفیکە.

خوداوەند بۆ ھەر کەسێک لە ژيانیدا رێگایەکی داناو، کە
دەبیئت بپەرپێت.

ھەر کاتێک خوازیاری شتێک بین، ھەموو بوونەوەر
دەستدەخاتە ناو دەستی یەك تا ئێمە بەو خواستەمان
بگەین.

دوليا هەر بهو جوړه دهبين، که دهمانه ویت ببینین نهک
بهو جوړه دی بهراستی ههیه.

برپاردان تهنه سهرهتای کاره.

کاتی برپارده دین، به شیوه یه کی کرداری له نیو پرۆسه یه کی
گرموگوردا مه له ده که ین و بو شوینانیکی وهامان ده بن،
وهختی برپاردان تهنه ت هه ر نه مانده توانی بیریشیان
لیککه ینه وه.

هەر رهمه تیک گهر رهچاونه کریت، بو نه علت دهگوریت.

هەر کاتی که له ناخی دلمانه وه شتی که مان بویت، زیاتر
له کاته کانی تر له روچی جیهان نزیکو وینه ته وه.

روچی جیهان، هه میسه هیژیکی پوزده تیقه.

که سی که په یوه ست ده بیت به کاروانه وه، نه گهر بیه ویت
ته نه پشته ستوور بیت به دلیری که سی خوی، به بی
ئه وهی ئه م زمانه درکپی بکات سه فهر بوی خه ته رناکتر ده بیت.

ژیان تهنه ئه م چرکه ساته یه که تییدا ین.

ئەم جىھانى سرووشتە تەنھا وىنە و تەقلىدىكە لە بەهەشت.

مرؤف بە روانىنە ئەو شتەى لە دەوروپەريدا روودەدات،
دەتوانىت رىگايەك بۆ چوونە نىو رۆحى جىهانەو
بدۆزىتەو.

رازى داھاتوو لە ئىستادايە، ئەگەر سەرنجبدەيتە ئىستا دەتوانىت
باشترى بکەيت. ئەگەر ئىستا باشتر بکەيت ئەوا ئەوەى دواى
ئەو روودەدات باشتر دەبىت.

سەبارەت بە داھاتووت بىخەيالە و ھەموو رۆژىك بەپىي
وانەکانى ھەمان رۆژ، بە خاترجەمى لەوەى كە خودا
بەندەکانى خۆشدەويّت، بژى.

ھەموو رۆژىك رۆژىكە بۆ ژيان، يان رۆژىك بۆ جىھىشتنى
ئەم جىهانە!

ھەموو شتەىك پەيوەندىي بە چارەنووسەو ھەيە.

ئەگەر ھەر شتەىك كە مرؤف دەيدۆزىتەو پوخت بىت،
ھەرگىز خراب نابىت و، مرؤف ھەمىشە دەتوانىت بگەرپتەو،
بەلام ئەگەر ئەو شتەى دۆزىويەتتەو، تەنھا رووناكىيەكى
زووتپەرەى وەك تەقینەوەى ئەستىرەيەك بىت، كاتىك
گەرپتەو ھىچى نەدۆزىوتەو.

بىرکردنەو لە دەنكەلىك سادەيە، بەلام تىيدا ھەموو
سەرسووڕەينەرييەکانى بوونەوەر دەبينىت.

به دلت بلی که ترس له نازار له خودی نازار خراپتره.

✽ . ✽ ✽

بوونی ئەم جیهانه ئەو متمانهیه به مرۆف دەدات، که جیهانیکی تر بوونی ههیه، جیهانیکی کامل.

✽ . ✽ ✽

خوداوهند ئەم جیهانهی بۆیه دروستکرد، تا مرۆف لهپێی ئەو بوونهوهرانهی دهیبینی، چهند وانهیهکی مهعنهوی فێربیت و، سهرسووهرینهرییهکانی حیکمهتی ئەو درکبات.

✽ . ✽ ✽

ئیمه هه‌رگیز ناتوانین له دلی خۆمان راکه‌ین، کهواته باشتروایه گوی بۆ ئەو قسانه‌ی هه‌مانه، رادپیرین.

✽ . ✽ ✽

مرۆف ده‌ترسیت له‌وه‌ی که به‌دوای گرن‌گترین خه‌ونه‌کانی خۆیدا ب‌روات، چونکه‌ وا هه‌ستده‌کات لیوه‌شاوه‌ییی ئەوه‌ی نییه، یان ناتوانیت پێی ب‌گات.

✽ . ✽ ✽

هه‌رگیز هیچ دلیک که له‌ سؤراغی خه‌ونه‌کانی خۆیدا‌یه، ناکه‌ویتته‌ نازاره‌وه، چونکه‌ هه‌ر چرکه‌ساتیک له‌ گه‌رانی‌دا، چرکه‌ساتی دیداره‌ له‌گه‌ڵ خودا و ئەبه‌دییه‌ت‌دا.

✽ . ✽ ✽

هه‌موو که‌سێ گه‌نجینه‌یه‌کی له‌سه‌ر زه‌ویدا هه‌یه، که‌ چاوه‌پێی ده‌کات.

✽ . ✽ ✽

هه‌موو که‌سه‌ خۆشبه‌خته‌کان خودایان له‌ دل‌دا هه‌یه.

✽ . ✽ ✽

هیچ کەسیک لە ئازاری دەرەنجامەکانی ئەو شتە ی کە لەژێر
ئاسماندا روودەدات، لە ئەماندا نییە.

مەترسیی مەرگ رادە ی ھۆشیاریی مرۆف لە ژیان زۆر زیاتر
دەکات.

تەنھا یەك شت دەستەبەر بوونی خەونەکان بە مەحال
دەگەییەنیت، ئەویش ترسە لە شکست.

کەسیک کە بەدوای ئەفسانە ی کەسیی خۆیدا یە، ئەو شتە ی
دەبیّت بیزانیّت، دەیزانیّت.

جیھان تەنھا بەشی بێنراو و ئاشکرای خودایە.

لەبری نەفرینکردنی ئەو شوینە ی کە تییدا بە زەوی
کەوتوویت، دەبیّت کە شفی بکەیت چ شتیك بۆتە ھۆ ی
خلیسکان و بەزەویکەوتنت.

کاتیك مرۆف ھەستدەکات رۆحی نارازی یە، ناتوانیّت
پەندوەر بگریّت.

راستە ھەموو شتیك نرخیکی ھە یە، بەلام نرخ ھەمیشە
ریژمییە.

ئەوۋى خەلكانى تر بىرى لى دەكەنەو، گرینگ نىيە، ئەوۋى
گرینگە ھەست بەئارامىكردنى دلە.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر وزەيەكى پۈزەتيف لە فەزادا رەھابكەيت، ئەو وزەيە
وزەگەليكى پۈزەتيفى زياتر رادەكيشيت و لييانەوۋە مرۇفانيك
دروستەكات كە شادومانيى تۆيان دەويت.

✽ . ✽ ✽

حەسوودان و شكستخواردوان، تەنھا كاتيک دەتوانن ئازار بە
تۆ بگەيەنن، كە خۆت تواناي ئەم كارەيان پيبدەيت.

✽ . ✽ ✽

ليبووردن شەقاميكي دووسەرە.

✽ . ✽ ✽

ھەر كاتى لە كەسيك دەبوورين، لە خۆشمان خۆشدەبين.

✽ . ✽ ✽

ئەگەر سەبارەت بەوانى تر خۆراگر بين، قبوولكردنى
ھەلەكانى خۆمان سادەتر دەييت.

✽ . ✽ ✽

كاتيک بەھۆى لاوازيەوۋە ريگە بە نەفرەت، ئيرەيى و
دەمارگيرى دەدەين لە نزيكماندا ھەبن، پاش ماوہيەكى كەم
خۆشمان لە ئەسارەتى ئەواندا دەبينينەوۋە.

✽ . ✽ ✽

گردهی لیخۆشبوون، خودی بالآ پاکیزه دهکا و نووری
راستهقینهی خودایهتیمان لی ئاشکرادهکات.

✽ . ✽ ✽

هه‌رگیز ریگا به خوو مه‌ده به‌سه‌ر بزاوته‌کانتدا زالی بیت .

✽ . ✽ ✽

دزی رۆحت گونا‌ه مه‌که، به‌لام بی‌جوورمه‌تی به
سه‌خاوتمه‌ندیی زه‌ویش مه‌که.

✽ . ✽ ✽

نرخ‌ی به‌دوادا‌چوونی خه‌ونه‌کان هه‌رچه‌ندیکی‌ش زۆر بیت
ناگاته‌ نرخ‌ی نه‌ژیان به‌پیی ئه‌فسانه‌ی که‌سی.

✽ . ✽ ✽

پیاوی گه‌مزه‌ هه‌میشه‌ وه‌ها بیرده‌کاته‌وه‌ زیاتره‌ له‌ خه‌لکانی تر.

✽ . ✽ ✽

دانا‌ که‌سی‌که‌، له‌جیی کوشتنی مه‌یله‌کانی توانای
کۆنترۆل‌کردنیانی هه‌یه‌.

✽ . ✽ ✽

کاتیڤ بیریایکت دا، بەدیله‌کە‌ی تر فەرامۆشکە.

کاتیڤ کارەکان باش نارۆنە‌پێش، تەن‌ها لە‌وانە‌یە دوو ئە‌گەر لە
ئارادابن: یان تواناکانت تاقیدە‌کری‌نە‌وه، یان دە‌بی‌ت ری‌گا‌کە‌ت
ب‌گۆ‌ریت.

ترس لە‌ هە‌ڵە‌کردن ھۆ‌کاری‌کە‌ کە‌ ئی‌مە‌ لە‌ قە‌ڵ‌ی راراییدا
زیندانیدە‌کات.

ئە‌گەر بتوانین بە‌سەر ترسی خۆماندا زāl بین، هە‌نگاوێ‌کی
گری‌نگمان بە‌رە‌و ئازادیی خۆمان هە‌ل‌گرتوہ.

لە‌ رۆ‌حت ب‌پرسە‌ کە‌ چیی دە‌یە‌وێ‌ت. کاتیڤ رۆ‌حت لە‌گە‌ڵ
خە‌ونە‌کانت ھا‌وا‌هە‌نگ ب‌ی‌ت، خوداوە‌ند خۆش‌حال دە‌بی‌ت.

دانای راستە‌قی‌نە‌ کە‌سی‌کە‌، خاکە‌را ب‌ی‌ت.

ئەگەر درەختى ھىچ بەرھەممىكى نەبىت، لقەكانى لەخۆبايى و
گەردنكەش دەبن.

نان، ميوەى زەوى و ئازارى مرۆفە.

تەواوى رىڭاكان لە يەك جىڭادا كۆتايييان دىت، بەلام تۆ
رىڭاى خۆت ھەئىزىرە و تا كۆتايى لەگەئىدا برۆ. ھەولمەدە
پىاسە بە ھەموو رىيەكاندا بكەيت.

ناتوانریت ھەر بەو شیوەیەى بىرکارى دەگوێزیتەو، ئیمان
بگوازیتەو.

رازى ئیمان قبوولبکە، جیھان خۆى ئەو رازە بۆ تۆ
ئاشکرا دەکات.

نووسین یارمەتیمان دەدات، کە سەروسامان بەدینە بىرو
تێروانینەکانمان، بۆ ئەوێ دنیا بە روونییەکی زیاترەو
ببینین.

به نووسين، له خودا و ئهوانى تر نزيكتر ده بینه وه.

فه لهم و كاغەز موعجيزه دروست ده كەن، ئازارەكان
هيو رده كە نه وه، خە ونەكان دەگوڤن بۆ كرده وه و ئوميدە
له دەستچو هكان زيندوو ده كە نه وه.

تەنها جورئەتى هەنگاوه لگرتنە، دەبیتە هۆى ئەو دى كە رىگا
خۆى ئاشكرا بكات.

خودا له ژياندايه و ژيان له خودادا.

ئەگەر بتوانين بچينه نيو هەماهەنگى پىرۆزى ژيانە وه،
هەميشە لەسەر رىگای راست دەبين و دەتوانين كارەكەى
خۆمان تەواوبكەين.

بۆ باشتر ژيان، تەنها ئەو خۆمانين كە دەزانين چ شيوەيەك
بۆ خۆمان هەلبژيرين.

ههروهك پهردهی سینهما، خودا لهپشت ههموو ئازار و
خۆشحالییهکانی ژيانی مروفهكانهوهیه. کاتیك فیلمهكه تهواو
دهبیټ دهتوانین ئهو ببینین.

كهسیك كه ناتوانیټ لهنیوان كار و پشووداندا هاوسهنگی
بكات، بیگوومان جۆشوخروۆش لهدهستدهدا و جیگایهکی دوور
نادۆزیتهوه.

پهرستش لقى دارێكه، ئیمان رهگهكهیهتی. ئیمانی بى پهرستش
رهنگه بوونی ههبیټ، بهلام پهرستش بى ئیمان مومکین نییه.

ژيان پره له موعجيزه بچووك و گهرهكان.

له ژياندا هيج شتيكى تهملهكهر نييه، چونكه ههموو شتيك
له گۆرانیکی بهردهوامدایه.

یهکریتمی سهر بهم دونیایه نییه.

خوداوه‌ند به‌توانای ره‌هایه. ئەگەر ئەو خۆی سنووردار بکات
به ئەنجامدانی ئەو شتە ی ئیمه به خیری دەرانی، ناتوانین
به به‌توانای ره‌های ناوبنیین، چونکه لهم حاله‌ته‌دا ته‌نها
به‌سەر به‌شێک له جیهاندا هوکمه‌کات.

مرۆڤ بۆیه دیته دنیاوه تا خیانهت له چارنووسی خۆی بکات.

له‌وانه‌یه مرۆڤه‌کان به‌و هۆیه‌وه خیانه‌تیان له چارنووسی
خۆیان کردبیت، که خواوه‌ند لیانه‌وه دووربۆته‌وه.

ره‌نگه دایکان و باوکان له‌وه بترسن، که ئیمه‌ش هه‌له‌کانی
ئەوان دووبارمه‌که‌ینه‌وه.

من خه‌ریکم شتێک فی‌رده‌بم، ته‌نانه‌ت ئەگەر ئەم فی‌ربوونه
بی‌هووده‌ش بێت چونکه من مه‌هوومم به مه‌رگ.

رۆحی مرۆڤه‌کانیش پیوستیی به‌ خواردن هه‌یه.

ئەگەر رۆحى من ھېشتا نەمردو، لەبەرئەودىە كە فسەپەكى
بۆ گووتن ھەپە.

ئەو كاتەى مرۇفك بەرەو چارەنووسى خۆى ھەنگاۋەلدەگرېت،
زۆر كات ناچار دەبىت رېگاگەى خۆى بگۆرېت.

مرۇف بەر لەدەستەبەربوونى چارەنووسى خۆى، دەبىت چەند
قۇناغىكى جياجيا بېرېت.

لە ھەر تەمەنىكدا خوداۋەند سەرقالىى تايەت بە مرۇفەكان
دەدات.

ئەگەر كەسك يارمەتپەكى لە من وىست، ئەمە بەو ماناپەپە
كە ھېشتا لەسەر رووى زەویدا بەھاپەكم ھەپە.

باشترىن رېگا بۆ ناسىن و لەناۋەردنى دوزمن ئەودىە كە
خۇمان بە دۇستى ئەو بنوئىن.

كەسپك سەبارەت بەخۇى گوومان ناكات، شايستە نييه چونكه
متمانهيهكى كوپرانهى به خۇى ههيه، كه رەنگە دووچارى
لووتبەرزىي بكت.

* * *

فريشتهكانى خوداوهند لەگەل مرؤفەكاندا قسەناكەن، ئەوان
تەنها فرمانى يەزدان رادەگەيەنن.

* * *

هەموو خەلكى هيزى پيوستيان ههيه، بەلام هيج كات
كەسپك لە هيزى خۇى سوودوهرناگرئت.

* * *

لە هەر چركەساتيكي ژيانت سوودوهربگره، ئەگەر ناتەوييت
دواتر خۆزگە و پەشيمانيت هەبیت.

* * *

هيزى پياو لەو بپيارانهدا شاردراوتهوه، كه دەيدات.

* * *

كەسپك كه هەلناپژيريت، هەتا ئەگەر هەناسەش بدات، لە
چاوانى خواوهنددا مردوه.

* * *

بۆ هەر شتيك كه لەژير هەتاودا دەژى، هۆكارپك ههيه.

* * *

ئىمە نە باشتر و نە خراپترين له كەسانىك، كە بەرامبەرمان
رووگرژدەكەن.

خاكى ئەم جىهانە لە ترسەكانى ئىمەوہ كۆيۆتەوہ.

با ئاگرى دادپەرورەرى ھەنگاوەكانمان رینوینى بكات.

بەر لەوہى ئىمە بىینە دونیاوہ، ژيان بوونى ھەبوہ. دوای
ئەوہش كە ئىمە لەم دونیایە دەرۆین، ھەر بەردەوام دەبیئت.

گۆرپىنى ئەو شتەى لە دەرەوہیە دژوارترە لە گۆرپىنى ئەو
شتەى لە ناوہوہیە.

ژيان دەتوانیئت بەپى شۆوازی ژيانى ئىمە كورت يان دريژر بیئت.

چارەنووسى مرۆفنىك چارەنووسى خودى مرۆفایەتییە.

دەبیئت خراپە دەرکەویئت، تا بەھای چاکە درکپییکەین.

هەمیشە چاکە حوکمدەکات.

مرۆڤ پۆیستی بە نزمترین خراپییەکان ھەیە لە بوونیدا،
بۆ ئەوەی بگاتە بەرزترین بالاییەکانی بوونی.

ئەو خەڵکەى هیچ شتێکیان نییە لە دەستی بدن، ھەرگیز بیر
لە ژيانى ئەبەدى ناکەنەو.

رئەى پەرەردگار، بە رحمی بێپایان و بە عەشقی بێپایانى
خۆت بمانبەخشە.

سەرچاوەکان

- ١- کۆی پێنجەم
- ٢- داستانگەلیک بۆ باوکان، منالان و نەوکان
- ٣- شەیتان و خانم پریم
- ٤- حاجیی کۆمپۆستیا
- ٥- ڤالکیرییەکان
- ٦- دیداریک لەگەڵ فریشەکاندا
- ٧- کیمیاگەر
- ٨- سەفەر بۆ دەشتی ئەستێران
- ٩- لە کەنار رووباری پیدرادا دانیشتم و گریام.
- ١٠- ڤیرونیکا بریار دەدات بمریت.
- ١١- مەکتووب

